

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē yuddhakāṇḍē

॥ ēkōnatrīṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkōnatrīṃśaḥ sargaḥ ॥

śukasāraṇau nirbhartsya rāvaṇēna tayōḥ sabhātō niṣkāśanaṃ
tatprahitānāṃ guptacarāṇāṃ śrīrāmānugrahēṇa vānaratō
mōkṣaṇaṃ laṅkāyāṃ nivartanaṃ ca

śukēna tu samādiṣṭān
dṛṣṭvā sa hariyūthapān |
lakṣmaṇaṃ ca mahāvīryaṃ
bhujaṃ rāmasya dakṣiṇam ॥ 6.29.1 ॥

samīpasthaṃ ca rāmasya
bhrātaraṃ ca vibhīṣaṇam |
sarvavānararājaṃ ca
sugrīvaṃ bhīmaṇvīkramam ॥ 6.29.2 ॥

aṅgadaṃ cāpi balinaṃ
vajrahastātmajātmaṇam |
hanūmantaṃ ca vikrāntaṃ
jāmbavantaṃ ca durjayam ॥ 6.29.3 ॥

suṣēṇaṃ kumudaṃ nīlaṃ
nalaṃ ca plavagaṛṣabham |

gajaṃ gavākṣaṃ śarabhaṃ
maindaṃ ca dvividaṃ tathā || 6.29.4 ||

kiñcidāvignahr̥dayō
jātakrōdhaśca rāvaṇaḥ |
bhartsayāmāsa tau vīrau
kathāntē śukasāraṇau || 6.29.5 ||

adhōmukhau tau praṇatā -
vabravīcchukasāraṇau |
rōṣagadgadayā vācā
saṃrabdhaṃ paruṣaṃ tathā || 6.29.6 ||

na tāvat sadṛśaṃ nāma
sacivairupajīvibhiḥ |
vipriyaṃ nṛpatērvaktuṃ
nigrahē pragrahē prabhōḥ || 6.29.7 ||

ripūṇāṃ pratikūlānāṃ
yuddhārthamabhivartatām |
ubhābhyāṃ sadṛśaṃ nāma
vaktumaprastavē stavam || 6.29.8 ||

ācāryā guravō vṛddhā
vṛthā vāṃ paryupāsitāḥ |
sāraṃ yad rājaśāstrāṇā -
manujīvyāṃ na gṛhyatē || 6.29.9 ||

gṛhītō vā na vijñātō
bhārō'jñānasya vāhyatē |

īdṛśaiḥ sacivairyuktō

mūrkhairdiṣṭyā dharāmyaham || 6.29.10 ||

kiṃ nu mṛtyōrbhayam nāsti

mām vaktum paruṣam vacaḥ |

yasya mē śāsatō jihvā

prayacchati śubhāśubham || 6.29.11 ||

apyēva dahanam sprṣtvā

vanē tiṣṭhanti pādapāḥ |

rājadaṇḍaparāmṛṣṭā -

stiṣṭhantē nāparādhinaḥ || 6.29.12 ||

hanyāmaham tvimau pāpau

śatrupakṣapraśaṃsinau |

yadi pūrvōpakārairmē

krōdhō na mṛdutām vrajēt || 6.29.13 ||

apadhvaṃsata naśyadhvaṃ

sannikarṣāditō mama |

nahi vām hantumicchāmi

smarāmyupakṛtāni vām |

hatāvēva kṛtaghnau dvau

mayi snēhaparāṇmukhau || 6.29.14 ||

ēvamuktau tu savrīḍau

tau dṛṣtvā śukasāraṇau |

rāvaṇam jayaśabdēna

pratinandyābhiniḥsṛtau || 6.29.15 ||

abravīcca daśagrīvaḥ
 samīpasthaṃ mahōdaram |
 upasthāpaya mē śīghraṃ
 cārāniti niśācaraḥ |
 mahōdarastathōktastu
 śīghramājñāpayaccarān || 6.29.16 ||

tataścārāḥ santvaritāḥ
 prāptāḥ pārthivaśāsanāt |
 upasthitāḥ prāñjalayō
 vardhayitvā jayāśīṣaḥ || 6.29.17 ||

tānabravīt tatō vākyam
 rāvaṇō rākṣasādhipaḥ |
 cārān pratyāyikāñśūrān
 dhīrān vigatasādhvasān || 6.29.18 ||

itō gacchata rāmasya
 vyavasāyam parīkṣitum |
 mantrēṣvabhyantarā yē'sya
 prītyā tēna samāgatāḥ || 6.29.19 ||

kathaṃ svapiti jāgarti
 kimadya ca kariṣyati |
 vijñāya nipuṇaṃ sarva -
 māgantavyamaśēṣataḥ || 6.29.20 ||

cārēṇa viditaḥ śatruḥ
 paṇḍitairvasudhādhipaiḥ |

yuddhē svalpēna yatnēna
samāsādyā nirasyatē || 6.29.21 ||

cārāstu tē tathētyuktvā
prahr̥ṣṭā rākṣasēs̥varam |
śārdūlamagrataḥ kṛtvā
tataścakruḥ pradakṣiṇam || 6.29.22 ||

tatastaṃ tu mahātmānaṃ
cārā rākṣasasattamam |
kṛtvā pradakṣiṇaṃ jagmu -
ryatra rāmaḥ salakṣmaṇaḥ || 6.29.23 ||

tē suvēlasya śailasya
samīpē rāmalakṣmaṇau |
pracchannā dadṛśurgatvā
sasugrīvavibhīṣaṇau || 6.29.24 ||

prēkṣamāṇāścāmūṃ tām ca
babhūvurbhayavihvalāḥ |
tē tu dharmātmanā dṛṣṭā
rākṣasēndrēṇa rākṣasāḥ || 6.29.25 ||

vibhīṣaṇēna tatrasthā
nigrhītā yadṛcchayā |
śārdūlō grāhitastvēkaḥ
pāpō'yamiti rākṣasaḥ || 6.29.26 ||

mōcitaḥ sō'pi rāmēṇa
vadhyamānaḥ plavaṅgamaiḥ |

ānṛśaṃsyēna rāmēṇa

mōcitā rākṣasāḥ parē || 6.29.27 ||

vānarairarditāstē tu

vikrāntairlaghuvikramaiḥ |

punarlaṅkāmanuprāptāḥ

śvasantō naṣṭacētasāḥ || 6.29.28 ||

tatō daśagrīvamupasthitāstu tē

cārā bahirnityacarā niśācarāḥ |

girēḥ suvēlasya samīpavāsinam

nyavēdayan rāmabalaṃ mahābalāḥ || 6.29.29 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍē ēkōnatrimśaḥ sargaḥ ||